

23 ינואר, 2024

לכבוד

חברות וחברי הוועדה לקידום מעמד האישה ושוויון מגדרי בכנסת

הנדון: בקשה דחופה למניעת קיצוץ בתקציב מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית

ב-7 באוקטובר 2023 פתחו מחבלי חמאס במתקפת טרור רצחנית כנגד מדינת ישראל. כחלק מהמתקפה נרצחו אלפי בני אדם – אזרחים/יות, חיילים/יות, ילדים/יות, קשישים/יות וטף, אלפים נפצעו וכ-240 נוספים נלקחו בשבי החמאס – חלקם שוחררו, וכ-130 עודם מוחזקים בעזה כבני ערובה.

כידוע, כחלק ממתקפת הטרור עשו מחבלי החמאס שימוש גם באלימות מינית כלפי נשים וגברים ככלי מלחמה, וכך כחלק מההתמודדות עם השפעות המלחמה, עולים מעגלים שונים של פגיעות מיניות המצריכים התייחסות ממשלתית ותגבור מענים רלוונטיים. בין אלו יש למנות את הפעילות הענפה והמורכבת אותה עושים מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית הפזורים ברחבי הארץ.

תשעת מרכזי הסיוע המאוגדים תחת איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית, מטפלים במעל ל-50,000 פניות מדי שנה, ומעניקים מענה ושירותים לנפגעים/ות מכל גווני החברה הישראלית, ובכלל זה סיוע נפשי, תמיכה וליווי לנפגעות ולנפגעים, לצד פעילויות חינוך והסברה.

בעת מלחמה מרכזי הסיוע משקיעים מאמצים אדירים בשמירה על רציפות המענה, ואף הרחבה ופיתוח של מענים חדשים – שעה שצוותי המרכזים והמתנדבות מושפעים באופן דרמטי מהמלחמה. מרכזי הסיוע בנגב איבדו מתנדבות שנרצחו ונחטפו באירועי ה-7 באוקטובר. מאמצים אלו מצריכים תמיכה תקציבית, כדי להבטיח את רציפות המענים ולהתגבר על המכשולים והצרכים התפעוליים החדשים.

כך, מתמודדים מערכי הסיוע של המרכזים עם עלייה במצוקה ובמצבי הקצה בפניות לקווים, ובפרט עלייה בתסמינים פוסט-טראומטיים, התקפים פסיכוסטיים ומקרי אובדנות. לצד אלו, החלו המרכזים לתת מענה למצוקה של אזרחים וחיילים שפונים על רקע המלחמה, ללא אזכור מפורש של טראומה מינית. זאת, שעה שחלק משמעותי מהמערך הטיפולי בימי שגרה הוסט לטובת מענה מיידי לשורדי הטבח ומפוני הדרום והצפון.

בנוסף, המרכזים מספקים מענה לתופעות שעולות מהשטח, כמו פגיעה מינית במלונות המפונים, וקיום סדנאות מוגנות וחוסן למפונות והמפונים ולגורמים ממשלתיים, דוגמת צוותי חילוץ והצלה והפרקליטות.

כיום עומד התקציב הממשלתי למרכזי הסיוע על 8 מיליון ש"ח, אשר מתחלקים בין 12 (!) מרכזי סיוע. לא זאת בלבד שמרכזי הסיוע נדרשים להתמודד עם תקצוב חסר מהמדינה ביחס להיקף הפעילות האדיר שלהם, כעת נודע שבעקבות קיצוצים רוחביים אשר עתידים להיעשות בתקציב משרדי הממשלה השונים, גם תקציב מרכזי הסיוע הנתמכים בתקנת תמיכה של משרד הרווחה, יקוצץ ויפגע. זאת שעה שכאמור, המרכזים נדרשים להגביר את היקף פעילותם אף יותר ולתת מענה לשלל הסוגיות העולות כתוצאה ממלחמת 'חרבות ברזל'.

איגוד מרכזי הסיוע
לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית
اتحاد مراكز المساعدة
لضحايا الاعتداءات الجنسية

בהזדמנות זו חשוב עוד להוסיף כי מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית מספקים מענה לעשרות אלפי פניות מדי שנה, ובשנים האחרונות מציגים גידול מתמיד בהיקף הפעילות. בשונה ממענים אחרים, מרכזי הסיוע מספקים מענה ראשוני לכל פונה ומחזיקים נפגעות ונפגעים במהלך תקופת ההמתנה הארוכה והסוחטת רגשית למסגרות אחרות. היקף התמיכות שמקבלים מרכזי הסיוע ממשרד הרווחה עומד כיום על כ-20%-30% מתקציבם.

עם זאת, מודל התקצוב הממשלתי של מרכזי הסיוע הופך אותם לפגיעים מאוד כלכלית ומוביל לא אחת לסכנת קריסה וצמצום הפעילות למען נפגעות ונפגעים. זאת ועוד, סכום התמיכה בבסיס התקציב נקבע לפני שנים רבות ועבר שחיקה מואצת בערכו הריאלי. כך למשל השכר במשק עלה ובהתאם שכר העובדים שהמרכזים נדרשים לשלם, שכר עו"ס, כמו גם שכירות למבני המרכזים, תשלומי דלק ועוד.

כתוצאה מכך המרכזים נאלצים לתכנן את שנת הפעילות ללא הערכה תקציבית בהירה וללא שקיפות. מצב זה פוגע בניהול תקין ויעיל, מקשה על בניית תוכניות עבודה שנתיות ומייצר כאמור משברים תזרימיים באופן תדיר. סכנת קריסה גדולה במיוחד מרחפת מעל מרכזי הסיוע בפריפריה, שאיתנותם הכלכלית נמוכה במרכז הארץ וקשה להם יותר לגייס תרומות עצמאיות.

אנו מבקשות מחברות וחברי הוועדה, בכל לשון של בקשה, לפעול ככל יכולתם על מנת שתקציב מרכזי הסיוע לא יפגע מהקיצוץ הרחבי אשר ייעשה בתקציב המדינה, וכן להגדיל את תקצוב מרכזי הסיוע ל-12 מליון ₪ על מנת שמרכזי הסיוע יוכלו להמשיך פעילותם כנדרש. ובמיוחד בימים אלו בהם המרכזים מספקים מענים קריטיים עבור נפגעות ונפגעים המושפעים ממלחמת 'חרבות ברזל'.

בברכה ושיבואו עלינו ימים טובים יותר,

עו"ד מיה אוברבאום

מנהלת תחום קשרי ממשל וקידום מדיניות